

Katarzyna Biskup

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KARNA ZARZĄDZAJĄCEGO LOTNISKIEM NA GRUNCIE USTAWY PRAWO LOTNICZE

Zarządzanie nieruchomościami to niezmiernie skomplikowany proces, który winien prowadzić do utrzymania bądź rozwoju zarządzanego obiektu. Co do zasady, kwestie związane z zarządzaniem nieruchomościami były przedmiotem szeregu rozważań doktryny¹. Jednakże, zarządzający lotniskiem i zarządca nieruchomości to dwa odrębne podmioty, które swoją działalność opierają na innych podstawach prawnych. W ramach niniejszej pracy wykazano, kto i na jakiej podstawie może zarządzać lotniskiem oraz czy w ramach obowiązujących przepisów z zakresu prawa lotniczego, ustawodawca przewidział odpowiedzialność karną tego podmiotu.

Przedmiot niniejszej pracy powiązany jest z pojęciami uregulowanymi na gruncie prawa międzynarodowego, europejskiego, jak i krajowego, a mianowicie z terminami: lotnisko, port lotniczy oraz zarządzający lotniskiem. Znaczenia powyższych pojęć nie są często tożsame, co podkreśla m.in. S. Kaczyńska², dlatego, na potrzeby niniejszych rozważań, należy wskazać na przyjęte na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określenia niniejszych kategorii. W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze³ (dalej: u.p.l.) ustawodawca wprost dookreślił znaczenie powyższych pojęć. Na gruncie obowiązujących przepisów można postawić tezę, iż używane zamiennie wyrażenia „port lotniczy” oraz „lotnisko” nie są tożsame. Zgodnie z art. 2 pkt 4 u.p.l. przez lotnisko rozumieć należy *wydzielony obszar na lądzie, wodzie lub innej powierzchni w całości lub części przeznaczony do wykonywania startów, lądowań i naziemnego lub nawodnego ruchu statków powietrznych, wraz ze znajdującymi się w jego granicach obiektami i urządzeniami budowlanymi o charakterze trwałym,*

¹ Patrz m.in.: G. Bieniek, S. Rudnicki, *Nieruchomości. Problematyka prawna*, Warszawa 2009; M. Bryx, *Rynek nieruchomości system i funkcjonowanie*, Warszawa 2006; M. Bryx, *Wprowadzenie do zarządzania nieruchomościami*, Warszawa 2007; B. Cichowicz, *Prawo obrotu i zarządzania nieruchomościami*, Warszawa 2007; red. E. Kucharska-Stasiak, *Zarządzanie nieruchomościami*, Warszawa 2000.

² S. Kaczyńska, *Zarządzający portem lotniczym jako podmiot prawa publicznego i prywatnego*, Warszawa 2016, s. 17-18.

³ t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1183 z późn. zm.

wpisany do rejestru lotnisk. Natomiast portem lotniczym jest *lotnisko użytku publicznego wykorzystywane do lotów handlowych* (art. 2 pkt. 17 u.p.l.). Ustawodawca w art. 54 u.p.l. dokonał podziału lotnisk na lotniska użytku publicznego oraz lotniska użytku wyłącznego. Powyższe rozróżnienie opiera się na kryterium dostępności lotnisk dla użytkowników, a zatem wyznacznikiem jest podmiot wykorzystujący dany obiekt. Jednakże, oprócz powyższego podziału, w przywołanym powyżej przepisie znajduje się jeszcze jeden podział, ze względu na rolę w polityce rozwoju kraju na lotniska lokalne oraz ponadlokalne⁴. Podkreślenia wymaga fakt, iż lotniska podlegają również klasyfikacji według kryteriów technicznych lub ogólnych. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 5 lipca 2013 r. w sprawie klasyfikacji lotnisk i rejestru lotnisk⁵, lotniska należy dzielić ze względu na:

1. zakres ruchu statków powietrznych: międzynarodowe i krajowe;
2. charakter ruchu statków powietrznych: regularnego i nieregularnego;
3. dostępność dla użytkowników: lotniska użytku publicznego i lotniska użytku wyłącznego;
4. właściciela: państwowe, komunalne bądź prywatne⁶.

Na potrzeby dalszych rozważań warto rozróżnić pojęcie zarządzającego lotniskiem od zarządcy nieruchomości. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym z art. 2 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze, zarządzającym lotniskiem jest podmiot, który został wpisany jako zarządzający do rejestru lotnisk cywilnych. Za funkcjonowanie lotnisk odpowiedzialni są właściciel lotniska oraz zarządzający lotniskiem. Wskazane powyżej podmioty mają inny zakres odpowiedzialności, co w konsekwencji rzutuje na wykonywanie przez nich zadania⁷. Zarządzający lotniskiem może wykonywać powierzone mu zadania wyłącznie po uzyskaniu wymagalnego zezwolenia w zakresie zarządzania lotniskiem. Natomiast pojęcie zarządcy nieruchomości ustanowiono w art. 184a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami⁸ (dalej: u.g.n.), zgodnie z którym zarządcą nieruchomości jest przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą z zakresu zarządzania nieruchomościami. Zarządca nieruchomości prowadzi działalność w zakresie zarządzania nieruchomościami w rozumieniu art. 184b u.g.n.⁹. Podstawowe pytanie, które nasuwa się po analizie powyższych definicji, to czy zarządzający lotniskiem może być postrzegany jako profesjonalny zarządca nieruchomości, czyli kategoria zawodowa, która wyróżnia się ze względu na przypisanie jej specyficznych zadań. Jak podkreśla się w doktrynie, dla realizacji powyższych zadań *niezbędna jest określona wiedza,*

⁴ K. Marut, *Postanowienia ogólne, zakładanie i rejestrowanie lotnisk* (w:) *Prawo lotnicze. Komentarz*, red. M. Żylicz, Warszawa 2016, s. 218.

⁵ Dz. U. z 2013 r. poz. 810 z późn. zm.

⁶ Szerzej: H. Jafernik, R. Fellner, *Prawo i procedury lotnicze*, Gliwice 2015, s. 90-93.

⁷ S. Kaczyńska, *Zarządzający portem ...*, s. 42-55.

⁸ t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 z późn. zm.

⁹ E. Bończak-Kucharczyk, *Art. 184(a) (w:) Ustawa o gospodarce nieruchomościami. Komentarz aktualizowany*. System Informacji Prawnej LEX 2019, Lex/el.

*umiejętności oraz cechy charakteru*¹⁰. Dalsze rozważania pozwolą odpowiedzieć na powyższe pytanie.

W pierwszej kolejności podnieść należy, iż kwestie związane z zadaniami i odpowiedzialnością zarządzającego lotniskiem określono w ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zarządzający lotniskiem obowiązany jest w szczególności:

1. wykorzystywać lotnisko zgodnie z jego przeznaczeniem;
2. prowadzić eksploatację lotniska w sposób zapewniający bezpieczeństwo lotów oraz sprawność obsługi użytkowników lotniska;
3. utrzymywać lotnisko i jego elementy w stanie odpowiadającym warunkom technicznym określonym przez właściwy organ zgodnie z danymi wpisanymi do rejestru lotnisk;
4. zapewniać udzielenie niezbędnej pomocy medycznej na lotnisku;
5. udostępnić użytkownikom lotniska informacje zawarte w instrukcji operacyjnej lotniska;
6. zapewniać organom administracji lotniczej wykonującym czynności służbowe na lotnisku warunki niezbędne do wykonywania tych czynności;
7. udostępniać Prezesowi Urzędu, niezależnie od innych obowiązków informacje niezbędne do prowadzenia ewidencji danych dotyczących ruchu statków powietrznych, wielkości ruchu pasażerskiego i przewozu ładunków, zgodnie z systematyką określoną w rozporządzeniu nr 437/2003/WE z dnia 27 lutego 2003 r. w sprawie sprawozdań statystycznych w odniesieniu do przewozu lotniczego pasażerów, towarów i poczty, odpowiednich przepisach krajowych i międzynarodowych (Dz. Urz. WE L 066 z 11.03.2003);
8. niezwłocznie zawiadomiać Prezesa Urzędu oraz instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej o wydaniu zarządzenia o zamknięciu lotniska dla ruchu lotniczego lub wprowadzeniu odpowiednich ograniczeń w jego eksploatacji, ich przyczynach i przewidywanym okresie trwania;
9. zorganizować system ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej lotniska;
10. koordynować prace lokalnego zespołu do spraw bezpieczeństwa lotniskowego;
11. zapewnić dostarczenie informacji meteorologicznej dla potrzeb użytkowników lotnisk;
12. posiadać prawo używania nieruchomości w okresie eksploatacji lotniska, z zastrzeżeniem art. 65;
13. monitorować teren w granicach powietrznych ograniczających przeszkód pod względem obecności przeszkód lotniczych i innych zagrożeń dla statków powietrznych.

Obowiązki wyszczególnione powyżej nie są jedynymi przewidzianymi przez ustawodawcę w u.p.l. Ustawodawca dokonał swoistego podziału obowiązków również w ramach art. 68 u.p.l. Oprócz tych zawartych w art. 68 ust. 2, zarządzający

¹⁰ E. Kucharska-Stasiak, K. Lechowicz, *Teoretyczne podstawy zarządzania nieruchomościami* (w:) *Zarządzanie nieruchomościami*, red. E. Kucharska-Stasiak, Warszawa 2000, s. 51.

lotniskiem winien ponadto prowadzić eksploatację lotniska w sposób zapewniający ciągłość ruchu lotniczego; zawiadamiać Prezesa ULC oraz instytucje zapewniające służby ruchu lotniczego, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 8 rozporządzenia nr 255/2010/UE, o wszystkich zdarzeniach mogących mieć wpływ na pojemność kontroli ruchu lotniczego lub zapotrzebowanie ruchu lotniczego, ich przyczynach i przewidywanym okresie trwania; niezwłocznie zawiadamiać zainteresowanych o wydaniu zarządzenia o zamknięciu lotniska dla ruchu lotniczego lub wprowadzeniu odpowiednich ograniczeń w jego eksploatacji, ich przyczynach i przewidywanym okresie trwania; posiadać system zarządzania bezpieczeństwem na lotniskach; koordynować prace zespołu ochrony lotniska; posiadać zaktualizowany plan generalny; określić granicę części lotniczej lotniska podlegającą zatwierdzeniu przez Prezesa ULC; posiadać zezwolenie w zakresie zarządzania lotniskiem.

Niezrozumiałym wydaje się rozdzielenie obowiązków określonych w ustawie. Takie działanie sugerowałoby, iż są to obowiązki mniejszej wagi. Powyższy pogląd nie jest odosobniony w doktrynie. K. Marut w komentarzu do art. 68 wprost podkreśla, iż „*rozdzielenie tych obowiązków w ramach art. 68 nie jest jednak jasne.*”¹¹

Obowiązki zarządzającego lotniskiem są określone w sposób szeroki. Dotyczą one zarówno kwestii związanej z wykorzystywaniem lotniska zgodnie z jego przeznaczeniem, które wynika bezpośrednio z dokumentacji rejestracyjnej lotniska, jak i m.in. zapewnienia bezpieczeństwa lotów i sprawności obsługi użytkowników lotniska. Eksploatację lotniska można rozpocząć po jego wpisaniu do rejestru lotnisk, który prowadzi Prezes ULC. Zatem, jeden ze wskazanych powyżej obowiązków pochytywać należy jako przestrzeganie zasad eksploatacji i zarządzania lotniskiem wg przyjętych dla danej kategorii lotniska zasad. Jako przykład w jedynym komentarzu do u.p.l. podano „*dopuszczenie na lotnisku użytku wyłącznego do wykonywania operacji dozwolonych tylko na lotniskach użytku publicznego, wykonywanie operacji na lotnisku śmigłowców (heliporcie) przez samoloty, dopuszczenie do wykonywania operacji z naruszeniem kodu referencyjnego lotniska, kategorii podejścia do lądowania, kategorii drogi startowej czy też kategorii przeciwpożarowej*”¹². Dodatkowo jako przykład niewłaściwego wykorzystywania lotniska podać można wykonywanie działalności lotniczej w przypadku zawieszenia wykonywania lotów z danego lotniska.

Przez zapewnienie bezpieczeństwa lotów oraz sprawność obsługi użytkowników lotniska rozumieć należy, jako dopełnienie należytej staranności w wykonywaniu przepisów odnoszących się do zakresu związanego z przedmiotowym obowiązkiem, w szczególności norm prawnych międzynarodowych, krajowych i europejskich. Zadania zarządzającego w powyższym zakresie podzielić należy na te odnoszące się do działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa operacyjnego w porcie lotniczym (safety), jak i te dotyczące ochrony lotnictwa przed aktami bezprawnej ingerencji (security)¹³.

¹¹ K. Marut, *Komentarz do art. 68 (w:) Prawo lotnicze. Komentarz*, red. M. Żylicz, Warszawa 2016, s. 278.

¹² K. Marut, *Komentarz do art. 68 ...*, s. 275.

¹³ S. Kaczyńska, *Zarządzający portem ...*, s. 110.

Pozostałe obowiązki określone w art. 68 u.p.l. odnoszą się również do kwestii współpracy z Prezesem ULC, jak i zapewnienia posiadania wymaganych dokumentów przez zarządzającego lotniskiem. Artykuł 68 nie jest jedynym przepisem utrwalającym obowiązki zarządzającego lotniskiem, bowiem już w art. 82 u.p.l. określono powinności podmiotu w zakresie zapewnienia bezpiecznej eksploatacji lotniska. Te i inne zobowiązania zarządzającego lotniskiem należy omawiać w korelacji z art. 80 u.p.l., stanowiącym o odpowiedzialności tego podmiotu za bezpieczną eksploatację lotniska, w tym za nałożone zadania związane z ochroną lotniska. Jednakże, kwestia odpowiedzialności cywilnej zarządzającego lotniskiem nie jest przedmiotem niniejszych rozważań¹⁴, aczkolwiek podkreślenia wymaga fakt, iż prowadzenie lotniczej działalności gospodarczej bez zezwolenia podlega karom pieniężnym określonym w ustawie.

W odróżnieniu do czynności powierzonych zarządzającemu lotniskiem, zarządca nieruchomości wykonuje czynności określone w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (dalej: u.g.n.), które polegają na podejmowaniu decyzji i dokonywaniu czynności mających na celu zapewnienie racjonalnej gospodarki nieruchomością, w szczególności: właściwej gospodarki ekonomiczno-finansowej nieruchomości, bezpieczeństwa użytkowania i właściwej eksploatacji nieruchomości, właściwej gospodarki energetycznej w rozumieniu przepisów prawa energetycznego, bieżące administrowanie nieruchomością, utrzymanie nieruchomości w stanie nie pogorszonym zgodnie z jej przeznaczeniem, uzasadnione inwestowanie w nieruchomość. Ustawodawca w sposób ogólny określił cele, którym służyć ma zarządzanie nieruchomościami, jednak porównując zarówno zadania zarządcy nieruchomości, jak i cele jakim służyć ma zarządzanie nieruchomości, przyjąć należałoby, iż zarządca lotniska wykonuje poniekąd uszczegółowione dla zarządzanego przedmiotu czynności w ramach zarządzania nieruchomościami.

Do pozakodeksowych przestępstw przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia zaliczyć należy w szczególności te określone w u.p.l. Za M. Żyliczem, przyjąć należy, iż „*lotniczym prawem karnym nazwać można normy prawne dotyczące ścigania i karania przestępstw i wykroczeń związanych z działalnością lotnictwa*”¹⁵. Analiza przepisów Rozdziału 3 Działu XII Przepisy karne pozwala na wykazanie, iż przedmiotem przestępstw i wykroczeń z przedmiotowego zakresu są w szczególności bezpieczeństwo i porządek żeglugi powietrznej, jak i ochrona życia, zdrowia i mienia, co wiąże się z ewentualną odpowiedzialnością karną zarządzającego lotniskiem za działalność w zakresie obowiązków na niego nałożonych. W ramach rozważań nad normami o charakterze karnym, w przypadku lotniczego prawa karnego rozróżnić należy zarówno przestępstwa międzynarodowe, a także przestępstwa i wykroczenia dookreślone przez prawo wewnętrzne poszczególnych państw¹⁶.

¹⁴ Szerzej: K. Marut, *Komentarz do art. 68 ...*, s. 321-323.

¹⁵ M. Żylicz, *Prawo lotnicze międzynarodowe, europejskie i krajowe*, Warszawa 2011, s. 448.

¹⁶ Tamże, s. 448.

Przepisy wskazanego powyżej Działu u.p.l. powstały m.in. na mocy odesłań zawartych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny¹⁷ (dalej: k.k.), jak i tych zawartych w ustawie z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń¹⁸ (dalej: k.w.). Przyjąć należy, iż na mocy art. 116 k.k. oraz 48 k.w., w stosunku do przestępstw i wykroczeń uregulowanych w u.p.l. znajdują zastosowanie odpowiednio przepisy części ogólnej kodeksu karnego czy części ogólnej kodeksu wykroczeń. W związku z powyższym, przepisy prawa lotniczego należy stosować łącznie z tymi uchwalonymi w k.k., w zakresie odnoszącym się do właściwości prawa czy odpowiedzialności za przestępstwa popełnione za granicą. Jednakże, podkreślenia wymaga, iż w u.p.l. nie uregulowano wszelkich czynów zabronionych, do których ścigania Rzeczpospolita Polska została zobligowana. Oprócz przepisów zawartych w prawie krajowym, należy mieć na uwadze regulacje międzynarodowe, których Polska jest stroną, a z których płyną dla niej inne zobowiązania¹⁹. Poszczególne przestępstwa uregulowano w k.k., a jako przykład posłużyć może wprowadzenie takich przestępstw kodeksowych jak:

1. W przypadku przestępstw stypizowanych w k.k.:
 - a. piractwo powietrzne (art. 166 § 1 k.k.) czy
 - b. umieszczenie niebezpiecznych urządzeń lub substancji na statku powietrznym (art. 167 § 1 k.k.);
2. W przypadku wykroczeń stypizowanych w k.w.:
 - a. Prowadzenie w stanie po spożyciu alkoholu pojazdu mechanicznego w ruchu powietrznym (art. 87 § 1 k.w.)²⁰.

Zatem, w ramach przepisów u.p.l. ustawodawca przewidział przepisy karne, które stanowią szczególnego rodzaju przestępstwa pozakodeksowe. Powyższe wynika bezpośrednio z okoliczności, iż w ramach k.k. czy k.w. nie zawarto wszystkich możliwych przestępstw i wykroczeń, związanych z tą gałęzią transportu. Daje to podstawę do przeprowadzenia analizy, jakie przestępstwa zostały uregulowane na gruncie u.p.l. i czy w ramach uchwalonych norm zarządzający lotniskiem podlega odpowiedzialności karnej, czego dokonano w dalszej części opracowania.

Jak wspomniano we wcześniejszej części pracy, przepisy karne zawarte w u.p.l. dotyczą w szczególności czynów zabronionych powiązanych z bezpieczeństwem lotów, odpowiedzialnością za powierzone mienie, jak i życie i zdrowie ludzi. Artykuły 210 – 212 u.p.l. zawierają regulacje sklasyfikowane wg stopnia uciążliwości przewidzianej za nie kary, a mianowicie²¹:

1. czyny zagrożone karą grzywny – określone w art. 210 u.p.l. czyny zabronione zakwalifikować należy jako wykroczenia, co wynika bezpośrednio z treści ust. 3 i ust. 4 wskazanego powyżej artykułu.

¹⁷ t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.

¹⁸ t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 618 ze zm.

¹⁹ J. Walulik, *Komentarz do Działu XII Przepisy karne (w:) Prawo lotnicze. Komentarz*, red. M. Żylicz, Warszawa 2016, s. 915-917.

²⁰ J. Walulik, *Komentarz do Działu ...*, s. 915-917.

²¹ J. Walulik, *Komentarz do Działu ...*, s. 918-948.

2. czyny zagrożone karą grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności – określone w art. 211 u.p.l. czyny stanowią przestępstwa i podlegać będą przepisom części ogólnej kodeksu karnego.
3. czyny zagrożone karą pozbawienia wolności – określone w art. 212 u.p.l. – tak jak czyny z art. 211 u.p.l. podlegają przepisom części ogólnej kodeksu karnego.

Odpowiedzialność zarządzającego lotniskiem określono w poszczególnych punktach wskazanych powyżej artykułów. W szczególności zwrócić należy uwagę na – jak się wydaje – szeroko zakreśloną odpowiedzialność tego podmiotu. Analizując Dział XII pod względem obowiązków zarządzającego lotniskiem, uznać należałoby, że może on podlegać odpowiedzialności zarówno z:

1. art. 210 ust. 1 pkt 6 – zgodnie z pkt 6 *„Kto zarządzając lotniskiem, nie przestrzega przepisów dotyczących rejestru lotnisk podlega karze grzywny”*.
2. art. 211 ust. 1 pkt 3, ust 1 pkt 10 ppkt a) u.p.l.– zgodnie z pkt 3 *„Kto wbrew art. 84 lub wymaganiom zawartym w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 85 ustawy, nie dopełniając ciążącego na nim obowiązku, narusza przepisy o ratownictwie na lotniskach i ochronie przeciwpożarowej lotnisk podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do roku.”* Natomiast pkt 10 wprost określa, iż *„Kto działając we własnym imieniu lub za osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej prowadzącą przedsiębiorstwo: a) podejmuje lub prowadzi działalność gospodarczą w zakresie transportu lotniczego i innych usług lotniczych bez wymaganej koncesji, zezwolenia lub certyfikatu albo niezgodnie z ich warunkami i ograniczeniami [...], podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do roku”*.

Czyn z art. 210 ust. 1 pkt 6 u.p.l. stanowi wykroczenie formalne. Popęlenie tego czynu może nastąpić w przypadku niedopełnienia przez zarządzającego lotniskiem obowiązków na niego nałożonych, a w konsekwencji stanowić będzie wykroczenie indywidualne właściwe²².

Przestępstwo określone w art. 211 ust. 1 pkt 3 u.p.l. przewiduje odpowiedzialność zarządzającego lotniskiem w zw. z obowiązkiem określonym w art. 84 ust. 1 oraz ust. 2 ustawy. Zgodnie z powyższym przepisem to zarządzający lotniskiem obowiązany jest do zapewnienia ochrony przeciwpożarowej lotniska oraz obiektów budowlanych znajdujących się na jego terenie, opracowania planu działania w sytuacji zagrożenia, a także zorganizowania i zapewnienia funkcjonowania służby ratowniczo-gaśniczej wyposażonej w sprzęt specjalistyczny (w przypadku lotniska użytku publicznego). Dodatkowo, podmiot ten winien utrzymywać niezbędne środki ratownicze i przeciwpożarowe. Zatem, przestępstwo określone w wyżej wskazanym artykule polega na naruszeniu przepisów o ratownictwie na lotniskach i ochronie przeciwpożarowej lotnisk, w wyniku niedopełnienia ciążącego na zarządzającym lotniskiem obowiązku²³. Natomiast, przestępstwo z art. 211 ust. 1 pkt 10 u.p.l. wynika

²² J. Walulik, *Komentarz do Działu ...*, s. 923.

²³ M. Bojarski, *Szczególne dziedziny prawa karnego. Prawo karne wojskowe, skarbowe i pozakodeksowe. System Prawa Karnego*, t. 11, Warszawa 2018, s. 32.

z obowiązku posiadania przez zarządzającego lotniskiem zezwolenia w zw. z art. 173 ust. 1 pkt. 1) u.p.l. W przypadku, w którym prowadziłby on działalność bez wymaganego zezwolenia podlegałby on sankcji określonej w przedmiotowym przepisie, tj. grzywnie, karze ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do roku. Przepięstwo to może być popełnione tylko w formie umyślnej, z zamiarem bezpośrednim bądź ewentualnym²⁴.

Mając na względzie powyższe rozważania wskazać należy, iż zarządzający lotniskiem sprawuje niejako funkcję zarządcy nieruchomości w ramach prowadzonej działalności. Fakt ten wpływa na ocenę, iż funkcję taką pełnić winna jedynie osoba o wysokich kwalifikacjach i określonych cechach charakteru.

W związku z nałożonymi na powyższy podmiot obowiązkami, ustawodawca przewidział odpowiedzialność karną za nieprzestrzeganie nałożonych zobowiązań bądź bezprawne działanie zarządzającego lotniskiem. Czyny określone przez ustawodawcę, a odnoszące się do działalności zarządzającego lotniskiem podzielić można na wykroczenia i przestępstwa. Do pierwszych z nich zaliczyć należy m.in. wykroczenie formalne, wynikające z niedopełnienia przez zarządzającego lotniskiem obowiązków związanych z rejestrem lotnisk. Drugie natomiast dotyczą m.in. odpowiedzialności tego podmiotu, w przypadku niezapewnienia ochrony przeciwpożarowej lotniska oraz obiektów budowlanych bądź wykonywania działalności zarządzającego lotniskiem bez wymaganego zezwolenia.

Z powyższego wynika, iż odpowiedzialność zarządzającego lotniskiem dotyczy zarówno kwestii popełnienia przez niego przestępstwa w formie umyślnej z zamiarem bezpośrednim bądź ewentualnym oraz wykroczenia indywidualne właściwe których popełnienie uzależnione jest od posiadania przez sprawcę cechy przewidzianej przez ustawę.

²⁴ R. Zawłocki, *Komentarz do art. 211 u.p.l. (w:) Prawo karne gospodarcze. System prawa handlowego*, t. 10, Warszawa 2018, s. 4.